

FODERVÆRDIER I AFSKALLET ØKOLOGISK HAVRE HØJERE END HVEDE

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se 'EU-kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne'

Analyser af 16 forskellige sorter økologisk dyrket havre fra Landsforsøg 2015 viser meget høje foderværdier for kvæg, fjerkræ og svin efter afskalning.

Tabel 1 (Klik på billedet for en større udgave)

Sort	Aske % af TS	Rå- pro- tein % af TS	Rå- fedt % af TS	Fibre % af TS	Suk- ker % af TS	Sti- velse % af TS	NDF org % TS	NEL2 0 pr. kg TS ¹⁾	FEso pr.10 0kg TS	FEsv pr.10 0kg TS	ME- Fjer- kræ MJ pr. kg TS
Fatima	2,1	14,5	14,8	1,2	0,9	57,0	16,5	8,44	167,9	172,3	17,0
Matilda	1,9	14,9	13,1	2,7	0,6	57,8	12,9	8,56	162,6	167,0	16,6
Energie	2,1	14,6	11,6	2,5	0,8	59,3	17,0	8,11	158,6	163,0	16,2
Betsy	2,3	14,2	11,4	2,2	1,1	62,1	10,2	8,55	154,2	157,5	16,6
Dominik	1,9	13,9	10,6	1,9	1,9	64,7	9,1	8,59	158,9	163,3	16,8
15040 High Oil	2,4	13,2	10,4	2,4	1,2	66,4	10,5	8,42	155,8	160,3	16,8
Conway	1,9	13,4	10,2	1,6	0,9	67,3	0,0	8,49	154,8	159,3	16,9
Lennon ²⁾	2,0	12,9	10,2	2,7	1,4	63,6	16,4	7,99	158,2	162,7	16,3
Belinda	2,0	13,7	10,1	1,9	1,0	64,6	7,5	8,64	157,6	162,0	16,5
Rocky	2,0	12,5	8,9	2,4	1,0	65,1	11,4	8,23	153,8	158,2	15,9
14355 low lignin	1,9	13,7	8,6	1,9	0,8	68,4	8,5	8,45	152,5	155,9	16,6

Canyon	2,1	12,5	8,5	1,9	1,1	62,3	12,9	8,04	151,6	154,9	15,4
Ivory	1,8	13,0	8,3	2,8	1,1	64,9	14,2	7,99	150,6	154,0	15,9
Husky	1,8	13,6	7,6	2,2	1,2	67,3	9,2	8,30	152,6	157,1	16,2
Glamis	2,0	12,9	7,6	2,3	1,1	66,1	13,3	7,97	149,7	153,1	15,8
Bison	1,8	13,3	6,9	1,4	1,0	69,5	9,4	8,22	151,2	154,6	16,1

1) Beregnet i Norfor

2) Nøgenhavre-sort

I tabel 1 er resultater af foderanalyser efter afskalning gengivet. Sorterne er sorteret efter højeste energiindhold til fjerkræ. Sammensætningen af stivelse, fiber, aske og råfedt har størst betydning for energiindholdet i foderkorn. Havrens høje fedtindhold betyder, at samtlige sorter har højere energiindhold end hvede.

Prøverne giver et godt billede af, hvilke foderværdier, man kan forvente, af afskallet økologisk havre under moderate gødningsforhold, ca. 70 kg total N.

Forskelle i fedtindhold er meget store, hvilket betyder at det er rimeligt at dele sorterne op efter højt- og normalt fedtindhold. Sorterne Fatima, Matilda, Energie, Betsy Dominik, 15040 High Oil, Conway, Lennon og Belinda har fedtindhold over 10 pct. af tørstof. De øvrige sorter heriblandt en del grynhavresorter har fedtindhold under 9 pct. af tørstof.

De viste analyser er baseret på sammensatte serieprøver. Det betyder, at 50 g afskallede kerner af hver sort fra hvert af de fire sortsforsøg er sammensat til én prøve. Det er udført én analyse med dobbelt bestemmelse for hver prøve. Tabellen kan derfor ikke bruges til at afgøre statistik sikre forskelle mellem sorterne.

Vælg sort efter husdyr og udbytte

Hvis man vælger at dyrke havre med målet at fodre egne husdyr med afskallet havre, bør man afveje hvilke foderegenskaber har særlig høj værdi på bedriften. Det kan være energi og protein til fjerkræ eller højt fedtindhold til malkekvæg. Dernæst vælges en sort med lav skalprocent og gode markudbytter.

Markudbytter før og efter afskalning samt skalprocenter ses i tabel 2.

Tabel 2: Markudbytter og skalprocenter økologisk havre 2015 (Klik på billedet for en større udgave)

Sorter	Rum-vægt, kg pr. hl	Skaller i pct. vægt af råvare	Udbytte med skaller, hkg pr. ha	Udbytte efter afskalning, hkg pr. ha
Rocky	51,8	25,8	64,2	47,6
Canyon	54,5	27,6	64,6	46,7
15040 High Oil	50,7	28,2	65,1	46,6
Bison	53	26,8	63	46,2
Glamis	53,6	28,4	63,6	45,5
Ivory	52,9	25,5	61	45,4
Husky	54,7	25,6	61	45,2
Belinda	51,3	28,1	62,3	44,7
Conway	52,8	26,4	60,5	44,4
Dominik	51,2	30	61,5	43,1
SW 081513	52,1	28,4	59,9	42,8
Fatima	51,9	27,5	54,9	39,7

14355 low lignin	51,3	28,8	55,4	39,3
Lennon ¹⁾	58,1	11,5	43,5	38,6
Energie	50,1	28,7	53,6	38,2
Matilda	50,1	30,1	41,2	28,7
LSD	1,7	3,4	4,4	4,0

Økologisk dyrkede havresorter til afskalning, 2015, 4 forsøg.

1)Nøgenhavre